

Ta'limni rivojlantirish
respublika ilmiy-metodik
markazi

KASBIY TA'LIM
AGENTLIGI

ZAMONAVIY O'SMIR VA KASBIY TA'LIM TASHKILOTI O'QUVCHISINING PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI

Sagatova Shoxsanam Farruhovna

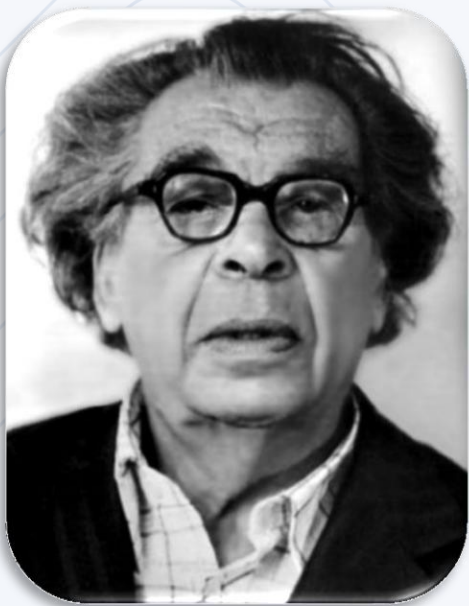
O'zbekiston Milliy universiteti "Psixologiya" kafedrasida katta o'qituvchisi, Psixologiya fanlari bo'yicha falasafa doktori (PhD)

REJA:

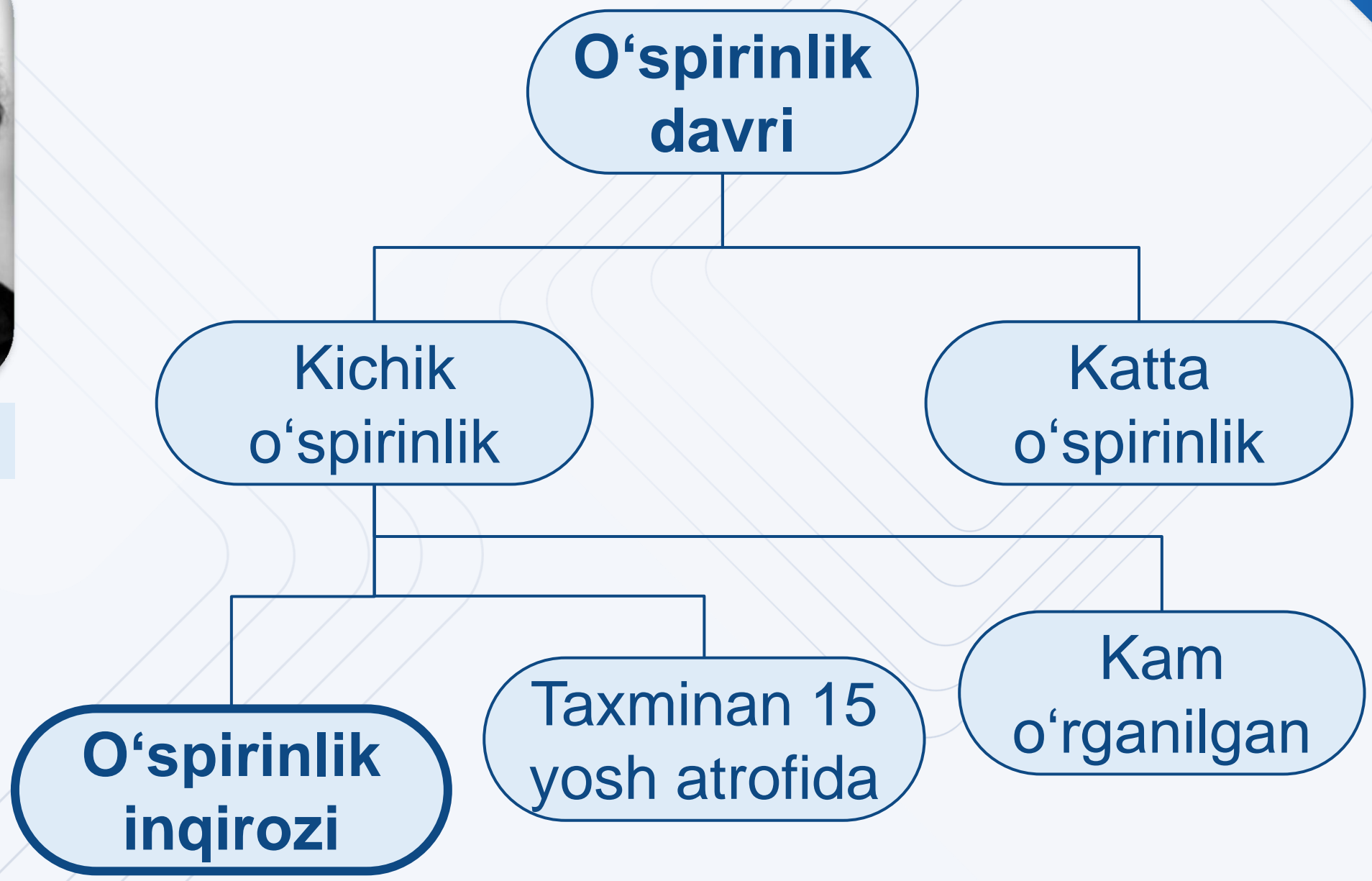
1. O'spirinlik inqirozi;
2. O'spirinlik davrida psixosotsial rivojlanish;
3. Ta'lim va kasbiy faoliyat;
4. O'spirinlik davrida kognitiv rivojlanish;
5. O'spirin yoshdagi bola shaxsining rivojlanishi.

1-REJA

O'SPIRINLIK INQIROZI

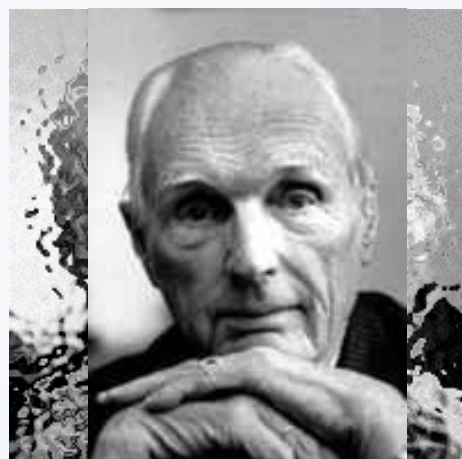

D.B. Elkonin

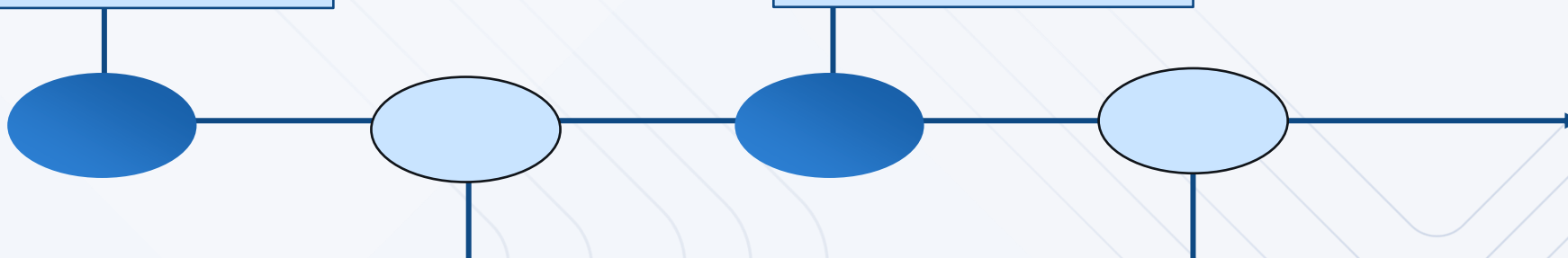

K.S. Polivanova

B. Livehud

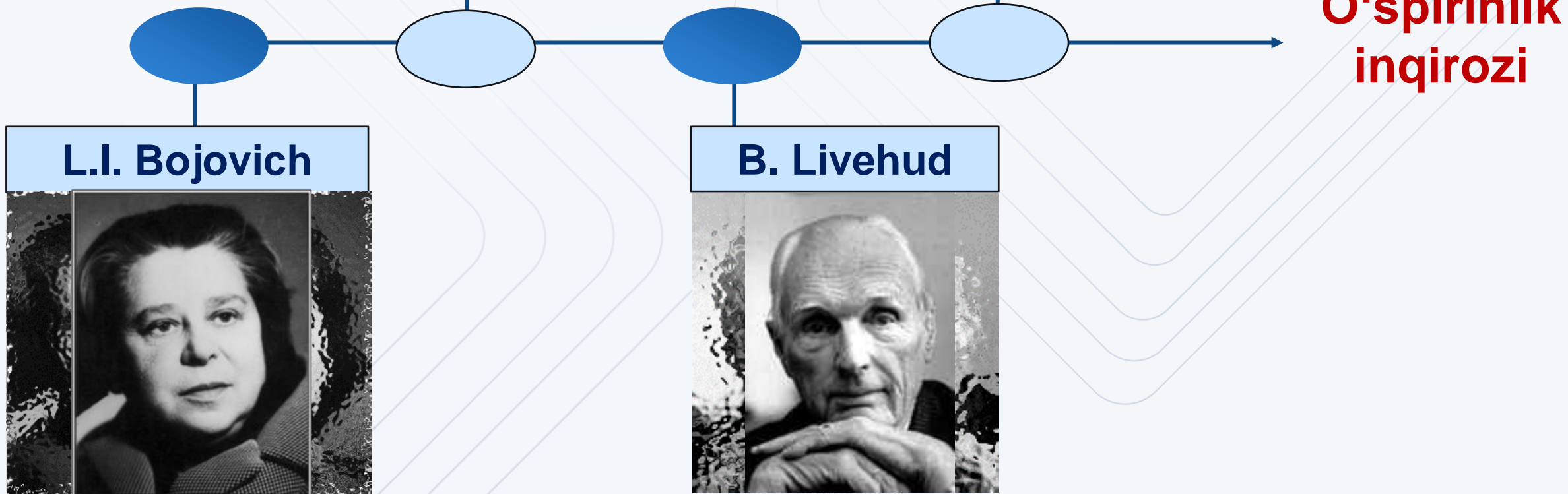
O'smir o'zgarib
borayotgan olam bilan
dutch keladi.

“Men kimman?”, “Nimani
xohlayman?”, “Nimani
uddalay olaman?”

**O'spirinlik
inqirozi**

Ichki pozitsiyaning keskin o'zgarishi, bu kelajakka bo'lgan munosabatning o'zgarishi bilan tavsiflanadi.

Inqirozdan qochish insonning rivojlanishini kechiktiradi.

2-REJA

O‘SPIRINLIK DAVRIDA PSIXOSOTSIAL RIVOJLANISH

Bolalik davrini yakunlaydi

Kattalikka "eshik ochadi"

Emotsional barqarorlik

Jinsiy yetilishning yakunlanishi

O'SPIRINLIK:

"gormonli bo'ron" tinchlangan

O'smir yangi tanasiga moslashgan

Tanani boshqarishni o'rgangan

O'spirinlik davriga to'g'ri keladigan ijtimoiy voqealar:

Pasport olish;

Jinoiy javobgarlikning boshlanishi;

Faol saylov huquqi;

Nikohga kirish;

Mehnat faoliyatini boshlash.

harakatlari va qarorlari uchun
javobgarlikni o'z zimmasiga olish;

katta, mustaqil
bo'lish;

oiladagi va
jamiyatdagi
mavqei noaniqligi;

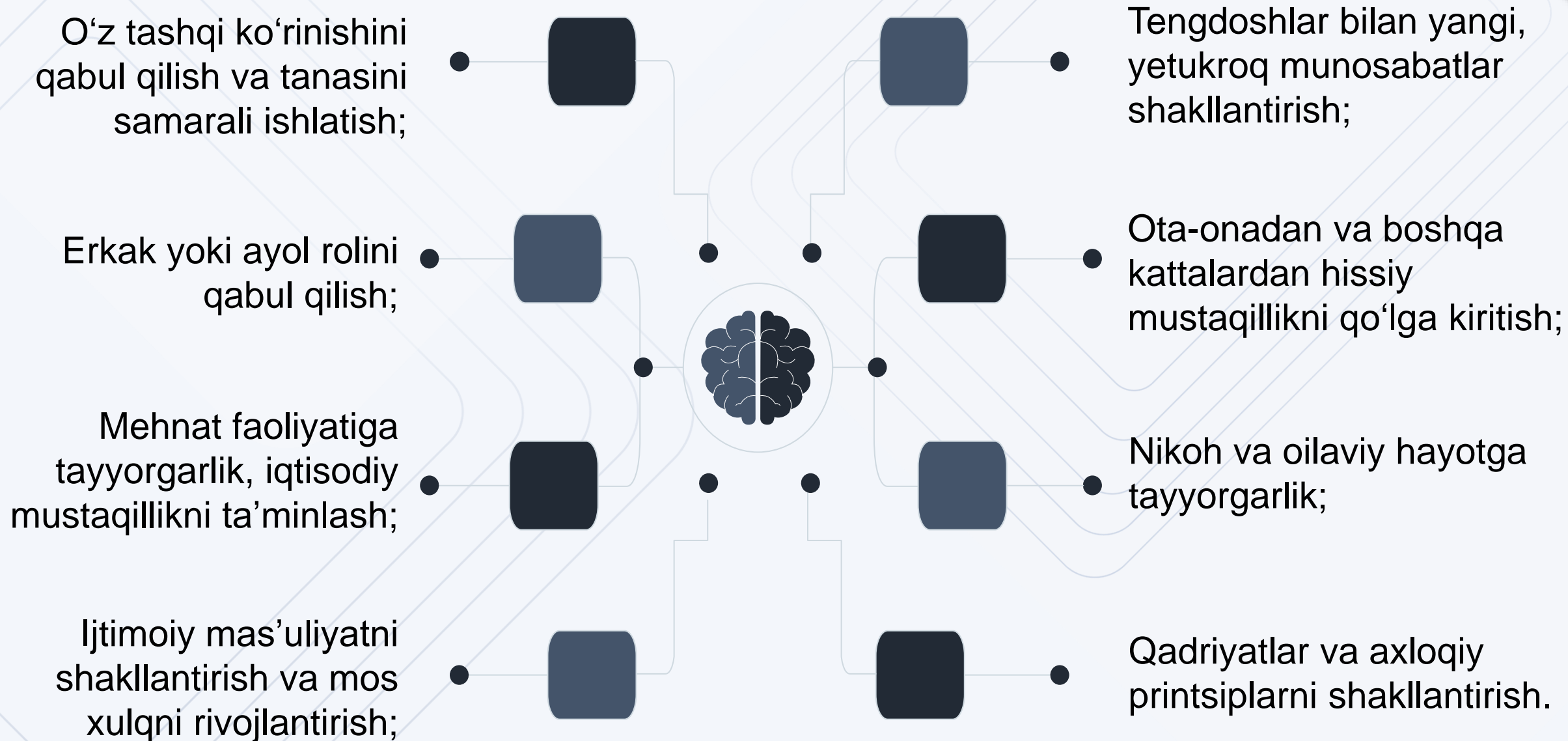
bog'liqlik va
itoat talab
qilinishi;

Unga
bo'lgan
turlicha
talablar.

**Ijtimoiy
rivojlanish
vaziyatining
o'ziga xosligi**

O'spirinlikdagi rivojlanishning sakkiz asosiy vazifasi [Robert Xavigherst] :

Yordam, sevgi

Qiziqish

Tan olinishi
va ma'qullanish

Tushunish, hamdardlik

Ota-onadan
kutilmalar

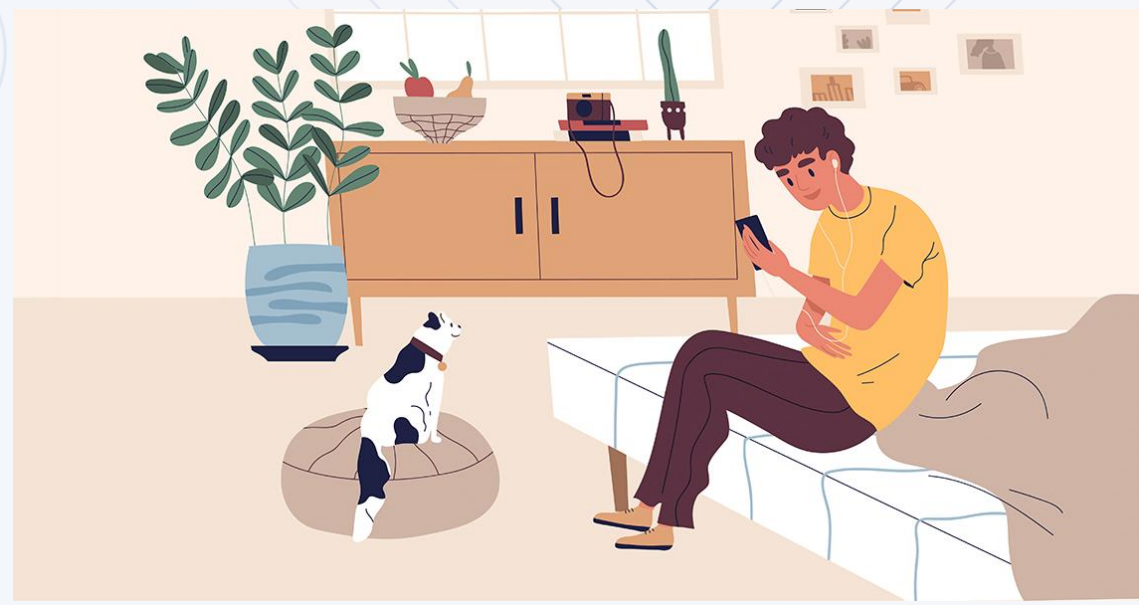
Emotsional bog'liqlik

Avtonomiya

Xulq-atvor
avtonomiyasi

Emotsional
avtonomiya

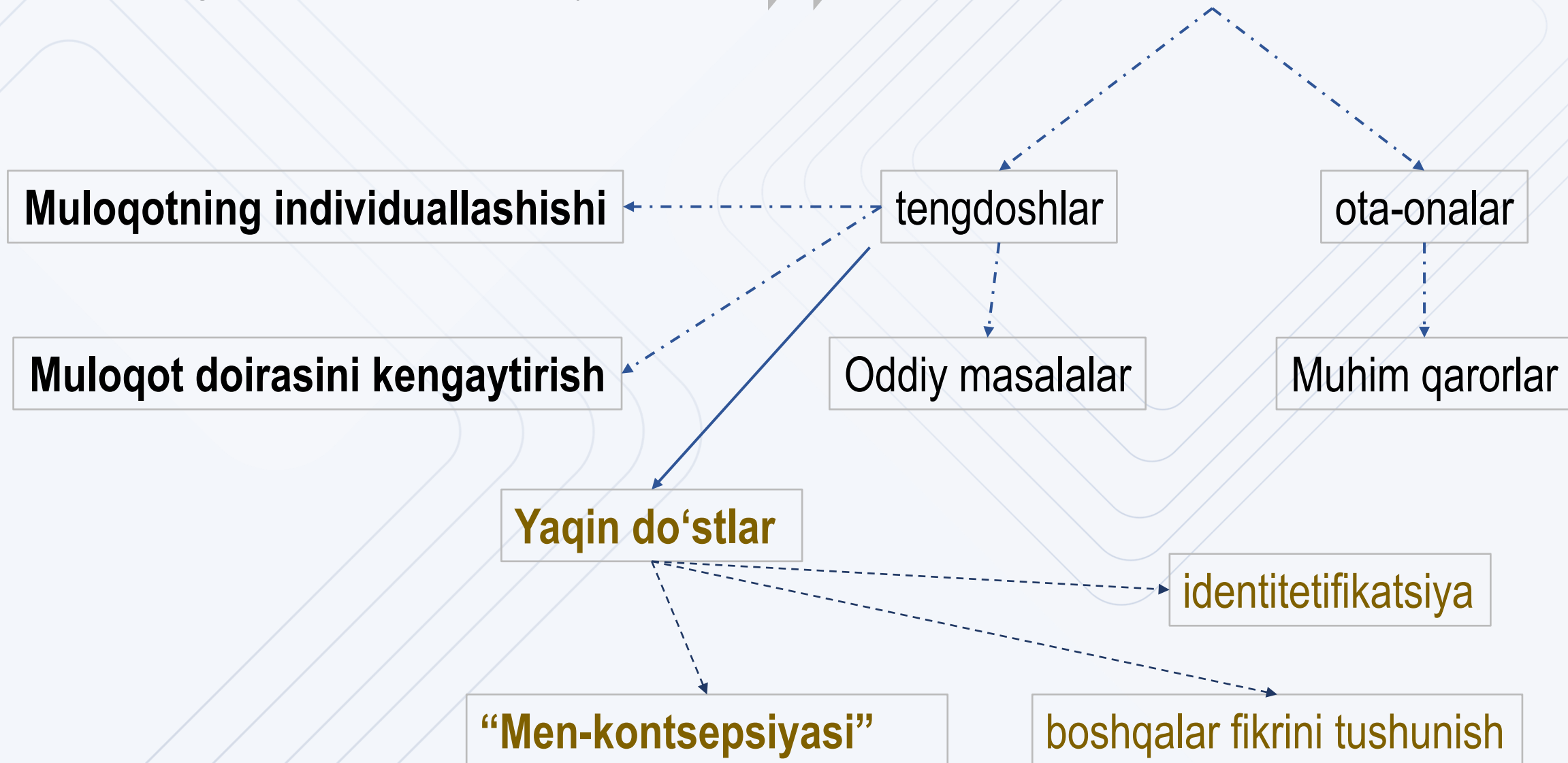
Emotsional
bog'liqlik

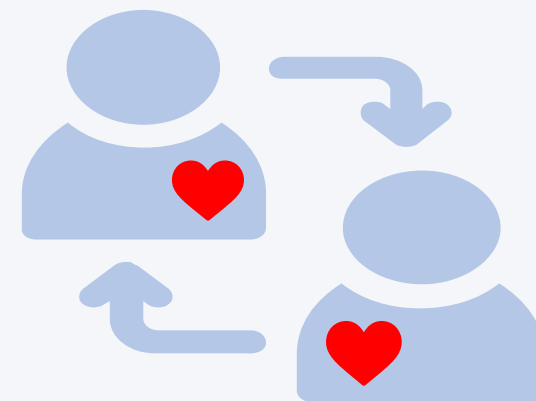
Oila va tengdoshlar

qiymatlarini integratsiya qilish

O'spirinlikning xarakterli xususiyati

O'spirinlikdagi sevgi – romantik uchrashuvlar

O'spirinlikdagi sevgi borasidagi qarashlar:

O'spirin sevgisi - emotsional aloqa, tushunish va ruhiy yaqinlik ehtiyojini ifodalaydi.

I.S.Kon

O'z **identifikatsiyasini** aniqlashga urinish, o'zining noaniq obrazini boshqasiga **proyeksiya** qilish orqali yuzaga keladi. Haqiqiy intimlik faqat **ego-identikligiga** erishgandan keyin paydo bo'ladi.

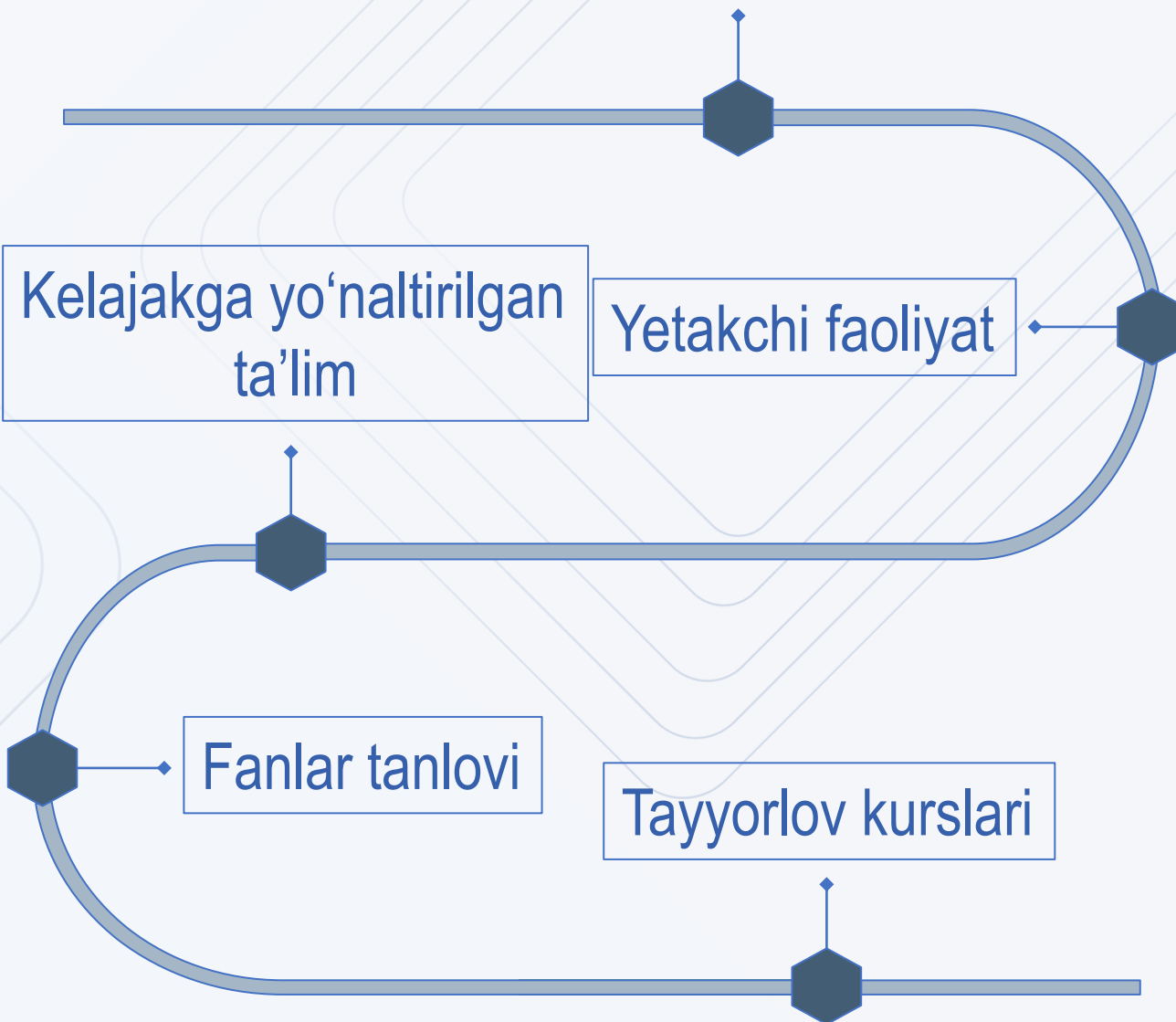

E.Erikson

3-REJA

TA'LIM VA KASBIY FAOLIYAT

Professional o'zini aniqlash

E. Ginzberg bo'yicha kasb tanlash jarayonining bosqichlari:

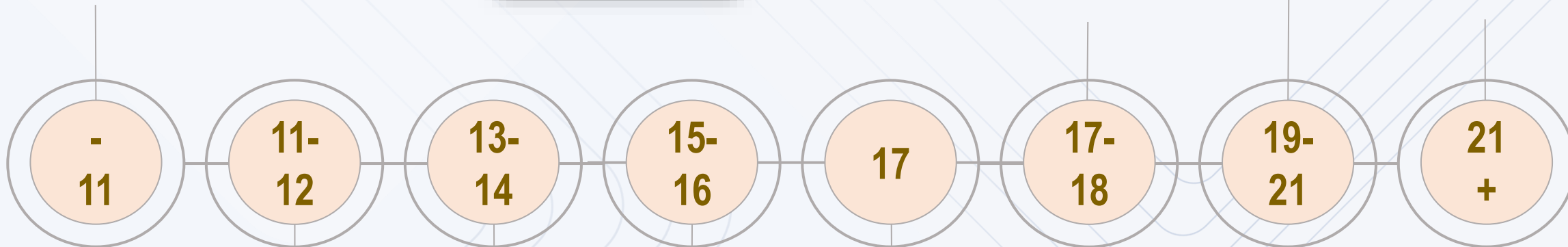
Realistik bosqich

Kristallizatsiya davri

Tadqiqot davri

Ixtisoslashuv davri

Fantaziya bosqichi

Gipotetik bosqich

Kasb tanlashga ta'sir qiluvchi omillar

Atrofdagilarning fikri;
Gender faktori, madaniy kutishlar, aql, qobiliyat va qiziqishlar;
Motivatsiya va shaxsiy faktor (o'zini baholash, intilish darajasi);
Axborot yetarliligi, moddiy mukofot va ma'naviy qoniqish;
Ijtimoiy-iqtisodiy status va prestij, milliy an'analar va boshqalar.

Kasb tanlashning xatolari (A.G. Gretsov):

Kasbni maktab faniga tenglashtirish,

Tasodifiy odamlar fikriga tayanish,

Birinchi taassurotga ko'ra tanlash,

“Kompaniya uchun” tanlash,

Qobiliyatni yetarlicha hisobga olmaslik

Shaxsga bo'lgan munosabatni kasbga nisbatan qo'llash

Tibbiy qarama-qarshilikni e'tiborsiz qoldirish

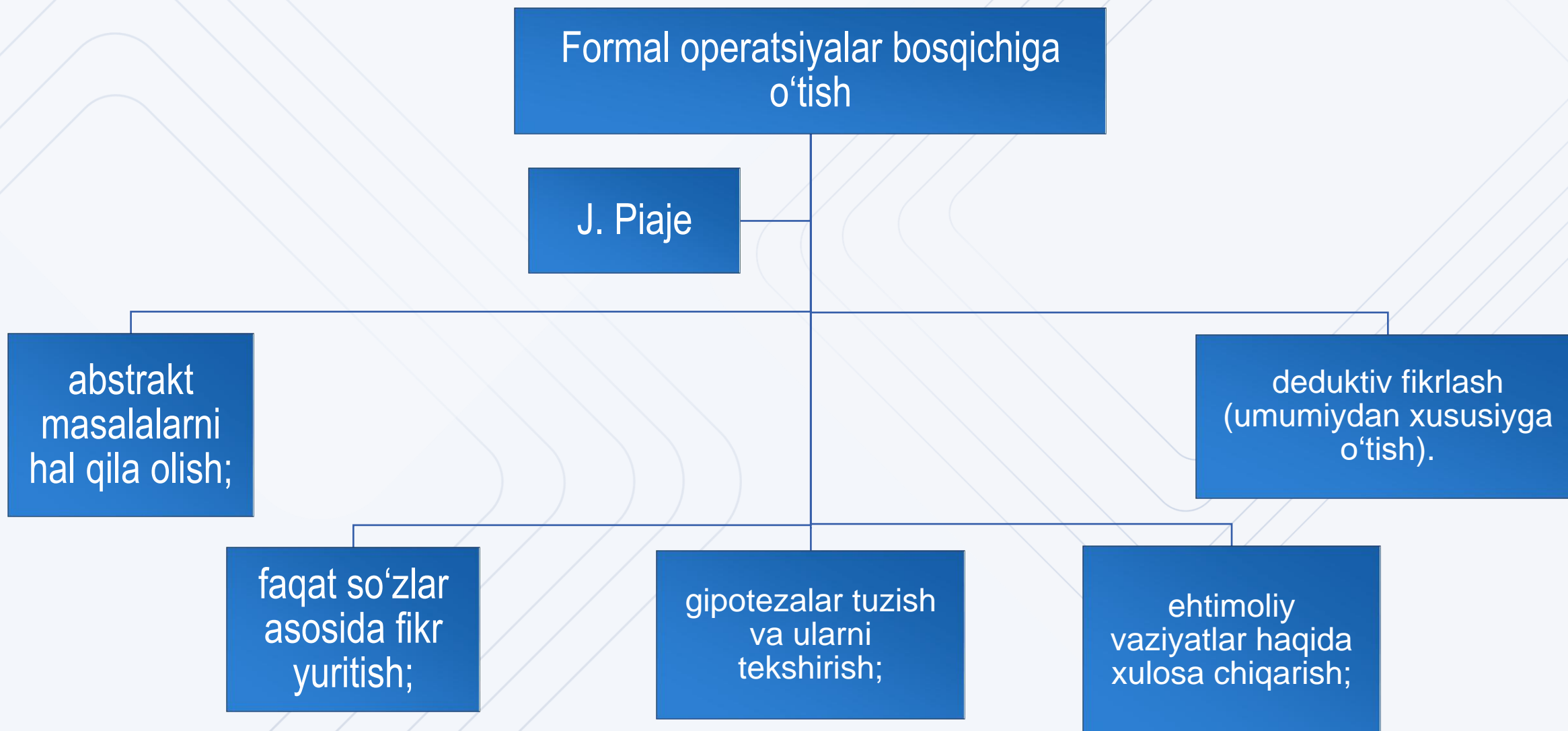
Zaxira variantlarni ko'rib chiqmaslik

Qarshilik sifatida tanlash, Faqat prestijga qarab tanlash

4-REJA

O‘SPIRINLIK DAVRIDA KOGNITIV RIVOJLANISH

5-REJA

O‘SPIRIN YOSHDAGI BOLA SHAXSINING RIVOJLANISHI

“Men-konsepsiyasi”ga erishish davri

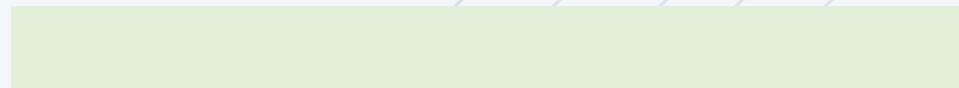
«Men kimman?» «Men qandayman?»

«Mening imkoniyatlarim va istiqbollarim qanday?»

«Nimani xohlayman?», «Qaysi hayot yo‘lini tanlayman?»

Ta'limni rivojlantirish
respublika ilmiy-metodik
markazi

KASBIY TA'LIM
AGENTLIGI

**E'TIBORINGIZ UCHUN
RAHMAT!**